

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 2T/160/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3513010397
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Dlugoš, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2014:3513010397.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom, samosudcom JUDr. Rastislavom Dlugošom, v trestnej veci vedenej proti obžalovanému V. K., trestne stíhanému pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona č. 300/2005 Z.z. v znení účinnom v čase spáchania skutku (ďalej len „Trestný zákon“), na hlavnom pojednávaní konanom dňa 11. júla 2014 v Novom Meste nad Váhom takto

r o z h o d o l :

O b ž a l o v a n ý : V. K., nar. XX.XX.XXXX M. C., trvale bytom N. V. N. M.S., C. Č.. XXXX/XX, stíhaný na slobode,

je vinný, že

ako otec mal. R. S., nar. XX.XX.XXXX, v období od 01.11.2012 doposiaľ si riadne neplní vyživovaciu povinnosť v Novom Meste nad Váhom a inde, ktorá mu vyplýva z ust. Zákona o rodine a z rozsudku Okresného súdu Trenčín, č.k. 15C/73/2006 zo dňa 27.02.2007, ktorým mu bola určená vyživovacia povinnosť v sume 1.500 Sk /50 Eur/, mesačne na mal. R. a rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č.k. 7P/28/2010-140 zo dňa 04.04.2011, ktorým mu bola určená povinnosť v sume 90 Eur s účinnosťou od 01.04.2011 k rukám matky M. S., bytom N. V. N. M., Q. Č.. X, túto riadne neplnil, s výnimkou dňa 18.06.2013, kedy uhradil sumu 500 Eur, pričom v čase od 21.05.2008 do 20.04.2012 vykonával samostatne zárobkovú činnosť, v čase od 21.04.2012 do 01.05.2012 bol dobrovoľne nezamestnaný a od 02.05.2012 je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, čím spôsobil dlh na výživnom v sume 1.580 Eur k rukám matky M. S.,

-2-

t e d a

najmenej tri mesiace v období dvoch rokov neplnil z nedbanlivosti svoju zákonnú povinnosť vyživovať iného,

č í m s p á c h a l

prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona.

Z a t o s a o d s u d z u j e :

Podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona s prihliadnutím na § 38 ods. 3, § 36 písm. l) Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) a § 51 ods. 1 Trestného zákona obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odkladá a zároveň ukladá probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona obžalovanému určuje skúšobnú dobu na 2 (dva) roky.

Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. d) Trestného zákona obžalovanému ako súčasť probačného dohľadu ukladá povinnosť zaplatiť v skúšobnej dobe zameškané (dlžné) výživné.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 15.10.2013 bola Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom doručená obžaloba Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom, sp. zn. Pv/625/13 zo dňa 11.10.2013, na obvineného V. K. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona.

Vychádzajúc z dôkazov zabezpečených v prípravnom konaní vydal samosudca Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom dňa 22.10.2013 trestný rozkaz č.k. 2T/160/2013-67, ktorým obvineného uznal vinným v zmysle obžaloby a uložil mu trest.

Proti trestnému rozkazu podal obvinený včas odpor.

Súd na hlavnom pojednávaní v dňoch 13.01.2014 a 11.07.2014 vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného V. K., výsluchom svedkyne poškodenej M. S., čítaním listinných dôkazov a zistil nasledovné:

2T/160/2013-125

Obžalovaný V. K. na hlavnom pojednávaní po poučení podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku učinil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku o tom, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu súd vyhlásenie obžalovaného neprijal, avšak jeho priznanie neskôr zohľadnil ako poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona. Z výsluchu obžalovaného vyplynulo, že vyživovacej povinnosti na mal. R. si je vedomý. Výživné neplatil z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. Žije v spoločnej domácnosti s družkou, s ktorou má 4-ročnú dcéru. Od apríla 2013 je ich príjem do domácnosti necelých 200,- Eur. Obvinený pri výsluchu dňa 13.01.2014 deklaroval, že má sľúbenú prácu u nejakého živnostníka, u ktorého by mohol zarobiť 500-600,- Eur mesačne. Prejavil záujem časom dlh uhradiť. Za tým účelom mu súd poskytol lehotu a v hlavnom pojednávaní pokračoval až dňa 11.07.2014. Z doplňujúceho výsluchu obžalovaného bolo zistené, že jeho pracovné nádeje sa nenaplnili. Naďalej pokračuje v neplatení výživného pre nedostatok finančných prostriedkov z rovnakých dôvodov.

Z výsluchu svedkyne a poškodenej M. S. na hlavnom pojednávaní dňa 13.01.2014 vyplynulo, že obžalovaný jej výživné uhradil naposledy 18.06.2013, sumu 500,- Eur, a odvtedy výživné neplatí. O dcéru sa nezaujíma. Ak by mal záujem sa s ňou stretávať, nebránila by mu. Výška dlhu na výživnom ku dňu 13.01.2014 bola v sume 1.040,- Eur, ku dňu 11.07.2014 narástol dlh na sumu 1.580,- Eur.

Súd na hlavnom pojednávaní vykonal ďalšie dokazovanie v rozsahu a spôsobom ako vyplýva zo zápisnice o hlavnom pojednávaní.

Podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona kto najmenej tri mesiace v období dvoch rokov neplní, čo aj z nedbanlivosti, zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaopatrovávať iného, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Z vykonaného dokazovania považoval súd vinu obžalovaného za preukázanú v rozsahu nevyhnutnom na zákonné rozhodnutie. Z úradnej činnosti súdu je zrejmé, že obžalovaný má dlhodobé problémy vtesnať sa do rámca platobnej disciplíny jeho vyživovacej povinnosti, keďže predmetná trestná vec nie je prvá ani jediná, v ktorej by súd riešil problematiku výživného. Otázku, či obžalovaný bol schopný plniť vyživovaciu povinnosť, súd zodpovedal kladne. Na obžalovanom, ak sa zúčastňoval na hlavnom pojednávaní, bolo vidno, že je jedincom so všetkými telesnými údmí, relatívne mladého veku, fyzicky zdravý, netrpíaci žiadnou chorobou, ktorá by ho obmedzovala na trhu práce. Dokonca bolo možné pozorovať, že napriek deklarovanej finančnej mizérii, v akej sa mal a stále má nachádzať, nestratil ani po mesiacoch zažívanej biedy nič zo svojho imidžu dobre živeného človeka. Obžalovaný sa teda nielen spoločnosti, ale aj súdu javil ako taký, ktorý si v prípade záujmu prácu nájde. Hoci nedisponuje vysokoškolským vzdelaním, umožňujúcim výkon pracovných činností s vyššou pridanou hodnotou a potenciálne vyšším príjmom, nie je možné vykladať toto zistenie ako skutočnosť zmierňujúcu náhľad na protiprávnosť konania obžalovaného. Obžalovaný ako rodič maloletého dieťaťa nevykonával všetky opatrenia starostlivého rodiča, ktoré od neho bolo a je možné spravodlivo očakávať, smerujúce k tomu, aby bol s ohľadom na všetky objektívne spoločenské okolnosti a subjektívne okolnosti vzťahujúce sa k jeho osobe schopný plniť bežné výživné riadne a včas. Je nielen zákonom ustanovenou, ale aj odvekou morálnou povinnosťou rodičov starať sa zo všetkých síl o zabezpečenie riadnej a dostatočnej výživy svojich detí a na dosiahnutie tohto cieľa vynakladať v prípade potreby vyššiu než obvyklú (tu

-4-

skôr obligatórne rutinnú) snahu nájsť si vhodné zamestnanie. Súd nezaznamenal, že by si obžalovaný intenzívne hľadal alternatívne spôsoby obživy hneď potom, ako sa dozvedel, že plánované pracovné aktivity, o ktorých referoval v januári 2014, sa nepodarilo zrealizovať. V oblasti aktívneho prístupu k hľadaniu zdrojov obživy vidí súd značné rezervy pri snahe obžalovaného zlepšiť svoju pozíciu na pracovnom trhu, ako aj výrazné časové obdobia, počas ktorých obžalovaný pasívne čaká na to, čo mu prinesie do cesty osud. Obžalovaný síce dokáže užiť sa, ale uniká mu, že rovnako tak je povinný zabezpečiť aj výživu dcéry, hoci s jej matkou nemá práve najlepší vzťah. Vegetovanie obžalovaného v režime dlhodobo nízkopríjmového jedinca, ktorý si trebárs aj plní svoje povinnosti súčinnosti s úradom práce, ak je nezamestnaný, alebo si príležitostne odpracuje pár hodín mesačne na nejakých brigádach, avšak ktorý nad rámec zabezpečovania si bazálnych potrieb nečiní prakticky nič iné hmatateľné, aby z takejto jeho existencie malo úžitok aj jeho maloleté dieťa, odkázané na jeho výživu, nemožno akceptovať ako relevantnú okolnosť zbavujúcu ho trestnej zodpovednosti zo spôsobenia následku v podobe dlhodobého neplatenia výživného so zreteľnou ten-denciou rastúceho dluhu na výživnom.

S poukazom na uvedené preto súd uznal obžalovaného vinným v zmysle obžaloby, upra-viac podľa výsledkov doplneného dokazovania výšku dlžného výživného ku dňu rozhodnutia súdu o vine a treste na sumu 1.580,- Eur. Obžalovaný svojím protiprávnym konaním naplnil znaky skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona, keďže najmenej tri mesiace v období dvoch rokov neplnil z nedbanlivosti povinnosť vyživovať svoje maloleté dieťa. Obžalovaný sa skutku dopustil vo forme vedomej nedbanlivosti, pričom je za svoje protiprávne konanie plne trestne zodpovedný, nakoľko nebola zistená žiadna z okolností vylučujúcich protiprávnosť činu ním spáchaného alebo trestnú zod-povednosť obžalovaného.

Aj keď rozhodnutia súdov iných štátov nemajú pre rozhodovaciu činnosť súdov Slovenskej republiky právnu záväznosť, pre účely zdôraznenia potreby uvedomenia si dôležitosti plnenia vyživovacej povinnosti obžalovaného aj na dieťa, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti, považuje súd za vhodné poukázať na rozhodnutie štátu s obsahovo blízkym právnym systémom a prakticky rovnakou konštrukciou skutkovej podstaty trestného činu zanedbania povinnej výživy, a to časť odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 18.04.2012, sp. zn. 4Tdo/250/2012, z ktorého vyplýva: „Zplození dítěte není sport ani zábava, byť to tak některým jedincům na počátku může připadat. Ve skutečnosti tím ale budoucí rodič na sebe bere povinnosti a odpovědnost, která jej provází po celý další život, namnoze až do jeho vlastní smrti. Proto je nezbytné, aby se choval tak, aby svým závazkům a povinnostem dokázal vždy a za všech okolností dostát.“

Z odpisu z registra trestov obžalovaného vyplýva, že obžalovaný bol doposiaľ trikrát súdne trestaný, avšak vo vzťahu ku všetkým odsúdeniam sa na neho hľadí, ako keby nebol odsúdený.

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

2T/160/2013-126

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadne súd na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností.

Podľa § 36 písm. l) Trestného zákona poľahčujúcou okolnosťou je to, že páchatel sa priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval.

U obžalovaného zistil súd jednu poľahčujúcu okolnosť (§ 36 písm. l) Trestného zákona) pri neexistencii príťažujúcej okolnosti. Pri úvahách o druhu a výmere trestu za spáchaný trestný čin dospel súd k záveru, že pre naplnenie účelu trestu, ktorým je ochrana spoločnosti a náprava páchatela, možno siahnuť aj po výchovnom treste, t.j. treste odňatia slobody s podmienčným odkladom jeho výkonu na primeranú skúšobnú dobu. Súd tu tiež vychádzal aj zo zámeru zákonodarcu, ktorým je, aby úlohou trestu pri trestnom čine zanedbania povinnej výživy bola primárne náprava narušených sociálnych vzťahov medzi rodičom a výživou oprávneným dieťaťom a privedenie páchatela k uvedomeniu si potreby plnenia vyživovacej povinnosti s tým, že táto povinnosť bude v rámci skúšobnej doby páchatelom dodatočne splnená. Vzhľadom k tomu súd obžalovanému uložil podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) a § 51 ods. 1 Trestného zákona obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil a zároveň uložil probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe, ktorú podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona určil na 2 roky. Ako súčasť probačného dohľadu súd obžalovanému podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. d) Trestného zákona uložil povinnosť zaplatiť v skúšobnej dobe zameškané výživné. Takto uložený trest považuje súd za zákonný, dôvodný a primeraný, napĺňajúci požiadavky generálnej, ako aj individuálnej prevencie, od ktorého vykonania možno očakávať naplnenie jeho účelu. Trest súčasne primerane vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Po vyhlásení rozsudku sa prokurátor vzdal práva podať proti nemu odvolanie. Nakoľko obžalovaný v zákonnej lehote opravný prostriedok nepodal, nadobudol tento rozsudok právo-platnosť a vykonateľnosť dňom 29.07.2014.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.